

Số: 8892/BC-BV

Tp. Hồ Chí Minh, ngày 29 tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO

Kết quả khảo sát thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện 6 tháng cuối năm 2023

Nhằm nâng cao chất lượng khám chữa bệnh, đáp ứng sự hài lòng của bà mẹ sinh con tại bệnh viện đồng thời cải tiến phương thức phục vụ người bệnh ngày càng tốt hơn, bệnh viện đã triển khai việc khảo sát thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện năm 2023, kết quả khảo sát thu được như sau:

I. KẾT QUẢ KHẢO SÁT

I. Thông tin chung

Khảo sát trên 100 bà mẹ thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện, thu được kết quả như sau:

Biến số		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Tuổi	< 26 tuổi	34	34,0
	Từ 26 - 35 tuổi	52	52,0
	> 35 tuổi	14	14,0
Số lần vào viện	Lần đầu	33	33,0
	Từ 2-3 lần	35	35,0
	Trên 3 lần	32	32,0
Hình thức sinh	Sinh thường	60	60,0
	Sinh mổ	40	40,0

Nhận xét: Đa số bà mẹ thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện tham gia nghiên cứu có tuổi từ 26-35 tuổi chiếm tỷ lệ 52,0%. Tỷ lệ bà mẹ thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện Thành phố Thủ Đức từ 2 tới 3 lần chiếm tỷ lệ cao nhất (35,0%). Về hình thức sinh, tỷ lệ bà mẹ thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện tham gia nghiên cứu sinh thường chiếm tỷ lệ cao nhất với 60,0%.

Nội dung	Trung bình	Min	Max
Tổng số ngày nằm viện	3,81	1	10
Số lần sinh con	1,92	1	5

Nhận xét: Trong 100 các bà mẹ được hỏi, tổng số ngày nằm viện trung bình của các bà mẹ sinh con tại bệnh viện là 3,81 ngày. Trong đó, thời gian nằm viện ít nhất 1 ngày, nhiều nhất là 10 ngày. Trung bình số lần sinh con tại bệnh viện của bà mẹ tham gia nghiên cứu là 1,92 lần, ít nhất là sinh 01 lần và số lần sinh con tại bệnh viện nhiều nhất là 05 lần.

II. ĐÁNH GIÁ VIỆC THỰC HIỆN NUÔI CON BẰNG SỮA MẸ

Bảng 1.1. Quy định thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ

	Nội dung	Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Chị có thấy “Quy định thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ” tại bệnh viện?	Khoa khám	62	62,0
	Phòng chờ sinh	53	53,0
	Phòng sau sinh	71	71,0
	Phòng tư vấn	40	40,0
	Nơi khác	04	4,0
	Không nhìn thấy	00	0,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ được phỏng vấn, Tỷ lệ bà mẹ có nhìn thấy quy định thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại phòng sau sinh là cao nhất 71,0%; tiếp đến là khoa khám 62,0%; phòng chờ sinh 53,0%; phòng tư vấn là 40,0%.

Bảng 1.2. Tranh ảnh, tờ rơi tuyên truyền về nuôi con bằng sữa mẹ

	Nội dung	Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Chị có thấy tranh ảnh, tờ rơi tuyên truyền về nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện không?	Khoa khám	59	59,0
	Phòng chờ sinh	54	54,0
	Phòng/khoa sau sinh	72	72,0
	Buồng bệnh	45	45,0
	Phòng tư vấn	40	40,0
	Nơi khác	04	4,0
	Không nhìn thấy	00	0,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ được phỏng vấn, Tỷ lệ bà mẹ thấy tranh ảnh, tờ rơi tuyên truyền về nuôi con bằng sữa mẹ tại phòng sau sinh chiếm tỷ lệ cao nhất với 72,0%, tiếp

đến tỷ lệ bà mẹ có thấy tranh ảnh, tờ rơi tuyên truyền về nuôi con bằng sữa mẹ tại khoa khám là 59,0%, tại phòng chờ sinh là 54,0%, có thấy tại buồng bệnh 45,0%, phòng tư vấn 40,0% và một số ít có thấy thêm ở nơi khác. Như vậy, hiện nay việc những hình ảnh, tờ rơi về thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ được bệnh viện đặt hầu hết tại vị trí ở khoa sản để tuyên truyền đến cho các bà mẹ một cách nhanh nhất việc nuôi con bằng sữa mẹ.

Bảng 1.3. Tư vấn nuôi con bằng sữa mẹ

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Chỉ có được bệnh viện tư vấn nuôi con bằng sữa mẹ không?	Bệnh viện không tư vấn	00	0,0
	Tư vấn khi khám thai tại bệnh viện	52	52,0
	Tư vấn trước sinh	54	54,0
	Tư vấn sau sinh	72	72,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ được phỏng vấn, tỷ lệ các bà mẹ được nhân viên y tế tư vấn nuôi con bằng sữa mẹ thời điểm sau sinh chiếm tỷ lệ cao nhất là 72,0%; tiếp đến tư vấn trước sinh 54,0%; tư vấn khi khám tại bệnh viện 52,0%.

Bảng 1.4. Hiểu được nội dung nuôi con bằng sữa mẹ do bệnh viện tư vấn

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Nếu được tư vấn, chị có hiểu nội dung nuôi con bằng sữa mẹ không?	Bệnh viện không tư vấn	00	0,0
	Có được tư vấn nhưng không hiểu	01	1,0
	Có hiểu nhưng không nhớ phải làm gì	03	3,0
	Có hiểu và có nhớ cần làm gì	37	37,0
	Có hiểu và tâm đắc với ý nghĩa NCBSM	59	59,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ được phỏng vấn, Tỷ lệ 59,0% bà mẹ có hiểu nội dung tư vấn và tâm đắc với ý nghĩa nuôi con bằng sữa mẹ, tiếp đến 37,0% có hiểu và có nhớ cần làm những gì, 3,0% là tỷ lệ có hiểu nhưng không nhớ phải làm gì. Đặc biệt có tỷ lệ 1.0% bà mẹ có được tư vấn nhưng không hiểu và không có trường hợp bệnh viện không tư vấn.

Bảng 1.5. Bao lâu thì hai mẹ con được cắt dây rốn

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Sau khi sinh bao lâu thì hai mẹ con được cắt dây rốn?	Cắt dây rốn ngay sau sinh	56	56,0
	Cắt dây rốn chậm	13	13,0
	Không nhớ, không biết số phút	31	31,0
Ước tính số phút chậm trễ cắt dây rốn		3,0(phút)	

Nhận xét: Trong số 100 bà mẹ được phỏng vấn, khi được hỏi các bà mẹ về việc bao lâu thì hai mẹ con được cắt dây rốn, tỷ lệ 56,0% cắt dây rốn ngay sau sinh, 13,0% cắt dây rốn chậm trung bình là 3 phút sau khi sinh hai mẹ con được cắt dây rốn., 31,0% không nhớ rõ về việc cắt dây rốn lúc nào, không nhớ số phút.

Bảng 1.6. Thực hiện da kề da sau sinh

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Hai mẹ con có thực hiện da kề da sau sinh không?	Có được thực hiện da kề da	92	92,0
	Không được thực hiện da kề da	08	8,0
Số phút thực hiện da kề da		31,2(phút)	

Nhận xét: Đa số bà mẹ tham gia nghiên cứu đều thực hiện da kề da số phút trung bình là 31,2 phút, trong đó ít nhất là 01 phút, nhiều nhất là 90 phút.

Bảng 1.7. Trẻ được bú mẹ lần đầu tiên

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Kể từ khi trẻ được sinh ra, trẻ bú mẹ lần đầu tiên bao lâu?	Bú ngay lập tức sau khi sinh	35	35,0
	Trong vòng khoảng 30 phút	29	29,0
	Trong vòng khoảng 1 giờ	07	7,0
	Trong vòng khoảng 2 giờ	02	2,0
	Từ 2 đến 24 giờ	14	14,0
	Sau 1 ngày	05	5,0
	Mẹ không có sữa nên trẻ bú sữa ngoài	04	4,0
	Lý do khác	04	4,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ khi được hỏi về việc kể từ khi trẻ được sinh ra và bú mẹ lần đầu tiên trong bao lâu, bà mẹ trả lời trẻ được bú mẹ ngay lập tức chiếm tỷ lệ cao nhất

với 35,0%, tiếp đến là trong vòng 30 phút sau sinh ra chiếm 29,0%, 9,0% bú mẹ trong vòng khoảng 1 giờ (7,0%) và 2 giờ sau sinh (2,0%), 14,0% là tỷ lệ trẻ được bú mẹ từ 2 đến 24 giờ và có 5,0% trẻ được bú mẹ sau 1 ngày. Đáng chú ý có đến 4,0% bà mẹ không có sữa nên trẻ bú sữa ngoài và 4,0% lý do khác.

Bảng 1.8. Thực hành cho con bú sữa mẹ

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Chị có được thực hành cho con bú sữa mẹ không?	Hộ sinh, điều dưỡng	81	81,0
	Bác sĩ	27	27,0
	Người nhà	31	31,0
	Không có ai hỗ trợ	04	4,0

Nhận xét: Trong 100 các bà mẹ được hỏi về việc hỗ trợ thực hành cho con bú mẹ, bà mẹ được hộ sinh, điều dưỡng hướng dẫn chiếm tỷ lệ cao nhất với 81,0%, tiếp đến tỷ lệ 31,0% người nhà. Tỷ lệ bà mẹ được Bác sĩ hướng dẫn chiếm 27,0% và đặc biệt có 4,0% bà mẹ không được hướng dẫn.

Bảng 1.9. Hỗ trợ thực hành cho con bú sữa mẹ

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Hỗ trợ thực hành cho con bú bằng cách nào?	Trực tiếp hướng dẫn bà mẹ cho trẻ bú đúng cách	87	87,0
	Mát-xa vú	30	30,0
	Thực hành vắt sữa	22	22,0
	Thông tắc tia sữa	18	18,0
	Khác	03	3,0

Nhận xét: Tỷ lệ cao nhất về thực hành cho con bú sữa mẹ về trực tiếp hướng dẫn bà mẹ cho trẻ bú đúng cách tỷ lệ 87,0%; tiếp đến tỷ lệ hướng dẫn Mát-xa vú 30,0%; 22,0% thực hành vắt sữa, thông tắc tia sữa 18,0%.

Bảng 1.10. Cho con ăn thức ăn khác ngoài sữa mẹ

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Trong thời gian ở bệnh viện, chị có	Chỉ cho bú sữa mẹ hoàn toàn (100%)	76	76,0
	Cho uống thêm nước	04	4,0
	Cho uống thêm sữa công thức	33	33,0

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
cho con ăn thức ăn gì khác không?	Cho ăn thêm các thức ăn khác	04	4,0
	Cho uống thuốc bổ/thực phẩm chức năng	02	2,0
	Cho uống thuốc điều trị bệnh	04	4,0

Nhận xét: Tỷ lệ 76,0% bà mẹ trả lời cho con bú hoàn toàn bằng sữa mẹ, tỷ lệ bà mẹ cho con uống thêm sữa công thức chiếm 33,0%, 14% là sử dụng thực phẩm khác.

Bảng 1.11. Gợi ý mua sữa bột cho trẻ

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
NVYT có gợi ý mua sữa bột cho con không?	Có	03	3,0
	Không	97	97,0

Nhận xét: Khi được hỏi các bà mẹ về việc nhân viên y tế có gợi ý các bà mẹ mua sữa bột ngoài cho con. Tỷ lệ 97,0% có câu trả lời là không. Chỉ có tới 3,0% các bà mẹ được nhân viên y tế có gợi ý mua sữa bột ngoài cho con.

III. Lợi ích của việc nuôi con bằng sữa mẹ

Khi được hỏi các bà mẹ về lợi ích của việc nuôi con bằng sữa mẹ, thì đa phần các bà mẹ trả lời là:

- Sữa mẹ có nhiều chất dinh dưỡng hoàn hảo giúp bé khỏe mạnh, phát triển toàn diện, rất tốt cho cả mẹ và con
- Ít tốn kém, chi phí rẻ, dễ tiêu hóa
- Sữa mẹ giúp bé có sức đề kháng tốt để chống bệnh tật, chống nhiễm khuẩn
- Nuôi con bằng sữa mẹ giúp tăng gắn kết tình cảm mẹ con
- Chống nhiễm trùng, không gây dị ứng cho trẻ
- Giúp tử cung của mẹ co lại nhanh, ngừa ung thư vú
- Giúp mẹ giảm nguy cơ băng huyết sau sinh, tránh nhiễm khuẩn
- Giúp mẹ nhanh hồi phục sức khỏe, thoải mái tâm lý, mau lấy lại vóc dáng.

IV. Kiến thức bà mẹ về thời gian trẻ bú mẹ hoàn toàn

Bảng 1.12. Thời gian bú mẹ hoàn toàn ít nhất và thời gian kéo dài

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
Thời gian bú mẹ ít nhất	Trong 6 tháng	35	51,0
	Trong 12 tháng	29	21,0

Nội dung		Tần số (n)	Tỷ lệ (%)
	Trong 24 tháng	36	28,0
Thời gian kéo dài	Trong 6 tháng	27	27,0
	Trong 12 tháng	33	33,0
	Trong 18 tháng	12	12,0
	Trong 24 tháng	28	28,0

Nhận xét: Trong 100 bà mẹ khi được hỏi về việc trẻ cần được bú sữa mẹ hoàn toàn trong ít nhất mấy tháng, kéo dài trong bao lâu thì tỷ lệ cao nhất của 2 tiêu mục trên là 51,0% bà mẹ đều trả lời được bé bú sữa mẹ hoàn toàn trong ít nhất 06 tháng và kéo dài trong 12 tháng đạt 33,0%, kế tiếp là bú ít nhất trong 24 tháng với 28,0% và 28,0% bà mẹ cho rằng trẻ bú sữa mẹ hoàn toàn trong 24 tháng.

V.KẾT LUẬN

Tại bệnh viện việc hướng dẫn các bà mẹ thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ được thực hiện nghiêm túc:

- Bệnh viện có quy định thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ được lắp đặt tại phòng khám, tại khoa sản, phòng chờ sinh, phòng bệnh sau sinh và khoa nhi sơ sinh để truyền thông tin, hướng dẫn cho các bà mẹ nhanh nhất, tiện lợi nhất về các quy định
- Người bệnh đến khám, sinh con tại khoa sản đều được NVYT tư vấn về việc thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ. Tỷ lệ bà mẹ được cắt dây rốn ngay lập tức chiếm đa số. Tuy nhiên, vẫn còn tỷ lệ trường hợp thực hiện cắt dây rốn chậm cho mẹ và bé.
- Hầu hết bà mẹ đều được hướng dẫn cho mẹ và bé thực hiện da kề da sau sinh.
- Đa số bà mẹ đều được cung cấp kiến thức, kỹ năng và hướng dẫn hỗ trợ thực hành cho các bà mẹ về thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ.

Trên đây là toàn bộ nội dung báo cáo kết quả khảo sát các bà mẹ về việc thực hiện nuôi con bằng sữa mẹ tại bệnh viện 6 tháng cuối năm 2023. /.

Nơi nhận:

- Ban Giám đốc;
- Các phòng, khoa;
- Lưu: VT, QLCL (TA, 03b).

TS.BS. Vũ Trí Thanh

